

ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ
Fidesz - Magyar Polgári Szövetség
Képviselőcsoportja

Kérdés

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

„A közforgalmú gyógyszertárak folyamatos működésének biztosítása állami, illetve hatósági feladat. Ennek ellenére a Tatabányán található Levendula elnevezésű közforgalmú patika hatóság általi működtetését elmulasztja az illetékes ÁNTSZ. A Miniszter Úr milyen intézkedéseket kíván tenni annak érdekében, hogy a törvényes rend helyreálljon és a közforgalmú patika ismét fogadhassa az arra rászoruló és gyógyulni vágyó polgárokat? ” címmel a Házsabály 91. §-a alapján kérdést kívánok benyújtani Dr. Molnár Lajos Miniszter Úrhoz.

A kérdésre a választ írásban kérem.

Tisztelt Miniszter Úr!

Álláspontom szerint a Tatabánya, Győri út 24. szám alatti Levendula elnevezésű közforgalmú gyógyszertár működtetésének a hiánya súlyosan veszélyezteti az ellátási körzet lakóinak betegellátását. A közforgalmú gyógyszertárak folyamatos működésének biztosítása állami, ill. hatósági feladat, jelen esetre vonatkozóan a gyógyszertár hatóság általi működtetését a gyógyszertárak létesítéséről és működésük egyes szabályairól szóló 1995. évi LIV. törvény (Gytv.) írja elő. Ezen törvényi kötelezettsége ellenére az illetékes ÁNTSZ a szükséges intézkedéseket elmulasztotta (ill. elmulasztja), a gyógyszertárat hatósági vezető útján nem működteti, melynek következtében az ellátási körzet valamennyi lakója az Alkotmány 70/D §.-ában meghatározott alkotmányos jogában, azaz a legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez való jogában folyamatos sérelmet szenved.

Kérem Miniszter Urat, hogy az alkotmányos joggal kapcsolatos visszásságot vizsgálja ki, és a hivatkozott törvény 20-21. §§-ai alapján annak megszüntetésére az érintett hatóság felügyeleti szervének tegyen ajánlást, vagy kezdeményezze a sérelem orvoslását közvetlenül az azt előidéző szervnél, amennyiben úgy ítéli meg, hogy annak saját hatáskörében is eleget tud tenni.

Figyelemmel arra, hogy a hatóság intézkedésének az elmaradásában feltehetőleg szerepet játszik a gyógyszertár teljes körű hatósági működtetésének esetére vonatkozóan a gazdálkodás mikéntjére, szervezeti-gazdasági keretére vonatkozó jogi szabályozás hiánya, kérem Miniszter Urat arra is, hogy az erre vonatkozó jogalkotást, ill. az egyértelmű rendelkezések megalkotását kezdeményezze az arra feljogosított szervnél.

Kérdésem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

Tényállás:

Völgyiné Jóna Éva a Levendula Gyógyszertár Bt. belfogója számára a Népjóléti Miniszter 1996. november 29-én kelt 86.410/1996. számú határozatában személyes gyógyszertár működtetési jogot adott a Tatabánya, Győri út 24. szám alatti Levendula elnevezésű közforgalmú gyógyszertárra.

Völgyiné Jóna Éva és Henzer Antalné 2001. decemberében közös nyilatkozatában bejelentette az Országos Tisztifőorvosi Hivatal (OTH) felé, hogy a Levendula Gyógyszertárra kiadott, a Levendula Gyógyszertár Bt. belfogójaként gyakorolt személyes gyógyszertár működtetési jogát Henzer Antalné részére átengedni kívánja. Az OTH először hozzájárult a személyi jog átengedéséhez, majd ezen határozatát a későbbiekben visszavonta. A közigazgatási perben felülvizsgálati eljárásra került sor, melyben a Legfelsőbb Bíróság a visszavonó határozatot jogszerűnek találta arra tekintettel, hogy Henzer Antalné a személyi jog megszerzéséhez szükséges szakgyógyszerész gyakorlatával nem rendelkezik (LB. Kfv.IV.37.610/2003/14, kelt 2004.01.14.)

Völgyiné Jóna Éva, a személyi jog jogosultja 2003. július 30-án engedélyt kért az időközben létrehozott Újvárosi Gyógyszertár Bt. belfogójaként új gyógyszertár létesítésére (ill. a meglévő áthelyezésére). A tárgyban kezdeményezett közigazgatási perben a kérelmet elutasító hatósági döntés jogerősen megerősítést nyert, melyet a Legfelsőbb Bíróság felülvizsgálat során hozott ítélete is hatályában fenntartotta (Kfv.IV.37.055/2005/8 sz. kelt 2005.07.13.).

A hatósági és bírósági eljárások alkalmával többször megállapítást nyert, hogy Völgyiné Jóna Éva a Levendula Gyógyszertárat személyesen nem vezeti ill., felelős vezetőt nem alkalmaz, továbbá az ÁNTSZ megyei szervezete felhívására Völgyiné Jóna Éva akként nyilatkozott, hogy a Levendula Gyógyszertárat jelen feltételekkel nem tudja személyesen vezetni, ill. működtetni.

Előzőek okán a folyamatos betegellátás biztosítása érdekében két alkalommal hatósági vezető kirendelésére került sor. Utóbbi esetben Fekete Ildikó szakgyógyszerész lett a hatósági vezető (2004.12.20. napjától), kirendelése Völgyiné Jóna Éva személyi jogának visszavonására irányuló lentebb jelzett eljárás jogerős és végrehajtható befejezéséig szól. A hatósági vezető kirendeléséről szóló közigazgatási eljárásban másodfokon eljáró OTH Országos Tisztifőgyógyszerésze a kirendelő határozatot azonnal végrehajthatónak nyilvánította az alábbi indoklásra tekintettel (OTH/ 198-3/2005):

„Tatabánya város lakosainak a száma a város jegyzője által más tényállás mellett folyó ügyben kiadott igazolása szerint 73.127 fő. Előbbiek következtében a városban működő közforgalmú gyógyszertárak mindegyikére 5.223 lakos jut. A Levendula Gyógyszertár 2004. márciusa óta tartó zárva tartásával a gyógyszertár működési körzetébe tartozó több, mint 5.000 fő számára nem, vagy nehezen biztosított a folyamatos betegellátás.

A személyi jog esetleges visszavonása, ez alapján a MGYK által kiírandó országos pályázat lezárulta, illetve az elnyert személyi jog jogerőssé válása több hónapig, akár évekig is elhúzódhat, mely időtartam alatt a gyógyszertár működési körzetében élők ellátása az előbbieket szerint nem biztosított a vonatkozó jogszabályban biztosítottak szerint. A hatóság felé egyebekben már 2004. szeptemberében a város önkormányzati képviselője - nagy számú, feltehetőleg lakossági aláírást tartalmazó beadványában – is jelezte, hogy a gyógyszertár zárva tartása jelentős kárral jár a működési körzetben lakók számára.”

A Magyar Gyógyszerész Kamara Országos Elnöksége Völgyiné Jóna Éva személyi jogát 395/2005/IX.09./E számú határozatával visszavonta (Gytv. 22.§. (1) bekezdés a) pont). A határozatot az érintett keresettel megtámadta, a közigazgatási per a Fővárosi Bíróság előtt jelenleg is folyamatban van (6.K.34.339/2005).

Völgyiné Jóna Éva kezdeményezésére időközben az illetékes cégbíróság törvényességi felügyeleti eljárást indított a Levendula Gyógyszertárat működtető Bt. ellen annak okán, hogy a Bt-nek nincs személyi joggal bíró beltagja, következésképpen gyógyszer kiskereskedelmet sem folytathat, azt főtevékenységként nem szerepeltetheti. A Komárom –Esztergom Megyei Bíróság mint cégbíróság felügyeleti intézkedésként a Levendula Gyógyszertár Bt. működését két hónapra felfüggesztette, mely idő alatt a társaság gazdasági tevékenységet nem folytathat. (Cgt.11-05-000562/14, helyben hagyta a Győri Ítéltábla Cgtf.IV.25.061/2006/6 sz., 2006. június 08.) Ezen határozatokra tekintettel a Komárom-Esztergom Megyei Egészségbiztosítási Pénztár a gyógyszertár finanszírozását 2006. július 09. napjától szünetelteti.

A gyógyszertár ismét becsukott, Újváros több ezer lakosa ismétellen ellátatlan.

Jogi indokolás:

A Gytv. 15. § (1) bekezdése alapján közforgalmú gyógyszertárat létesíteni, illetve működtetni csak a Gyógyszerész Kamara által engedélyezett 'személyes gyógyszertár működtetési jog' (személyi jog) alapján lehet. A személyi jog meghatározott működési körzetre vonatkozik.

A személyes gyógyszertár működtetési joga alapján e joggal bíró gyógyszerész, mint természetes személy jogosult (és köteles!) a gyógyszertárat működtetni (a társadalombiztosítási és a pénzügyi jogszabályok alkalmazása során az egyéni vállalkozóval esik egy tekintet alá Gytv. 47.§.) A személyi jog tiszta konstrukciója alól a törvény csak egy kivételt enged: betéti társasági formában – meghatározott feltételek teljesülése esetén – is lehetővé teszi a működtetést (általánosságban tilalmazza a gazdasági társaságok számára közforgalmú gyógyszertárak létesítését és működtetését Gytv. 36.§. (1) bekezdés)

A betéti társasági formában történő működtetés alapvető feltétele (többek között), hogy a személyi joggal bíró gyógyszerész a társaság beltagja legyen.

A Gytv. 29. §-a alapján a közforgalmú gyógyszertárat - ha e törvény másként nem rendelkezik - a személyi jog jogosultja vezeti. A személyi jog jogosultja a közforgalmú gyógyszertár vezetését más személynek – a törvényben szabályozott kivételekkel - nem adhatja át.

A gyógyszerterek felügyelete állami feladat, a szakmai felügyeletet az ÁNTSZ gyakorolja. Az Gytv. V. fejezete (33-35. §§-ok) szabályozza azokat az eseteket ill. hatósági teendőket, melyek abban az esetben állnak elő, amennyiben a személyi jog jogosultja akár neki felróható okból, akár elháríthatatlan más okból nem tudja, vagy nem akarja a közforgalmú gyógyszerteret működtetni ill. vezetni, vagy a személyi jog bármely okból megszűnt. Ezen – a törvényben felsorolt esetekben – az ÁNTSZ hatósági vezetőt rendel ki, aki köteles a közforgalmú gyógyszerteret fenntartásához és működéséhez szükséges intézkedéseket megtenni (Gytv. 35.§. (2) bekezdés).

Mint ahogy a Gytv. miniszteri indokolása is tartalmazza, a „*közforgalmú gyógyszerterek működése, vagy annak szünetelése nem függhet kiszámíthatatlan esetlegességektől. Ezért ki kellett alakítani azt az eszközt, amelynek igénybevételével akkor is biztosítani lehet a közforgalmú gyógyszerterek működésének folyamatoságát, ha abban a vezető hibájából vagy más okból zavar áll be. A javaslat szükség esetén a hatósági vezető hivatalból történő kirendelésének lehetőségével biztosítja a gyógyszerellátását.*”

A kirendelt hatósági vezető feladat és hatásköre attól függ, hogy a gyógyszerteret törvényes működéséhez szükséges feltételek közül csupán a szakmai irányításra vonatkozóak nem teljesülnek, vagy pedig a gyógyszerteret ezen túli ténylegesen működtetésében is zavar támad (működtetésre jogosult nincs, vagy van, de a működtetésre irányuló kötelezettségének nem tesz eleget).

Az előbbi esetben *van* a gyógyszerteret jogszerűen és ténylegesen működtető személy vagy Bt., aki akarja és tudja a működtetést biztosítani, s csak a szakmai vezetőt nem tud állítani (pl. Gytv. 34.§. (1) bekezdés szerinti eset). Ezen esetben a hatósági vezető „csak” a gyógyszerteret működésének szakmai irányítását ill. felügyeletét látja el.

A második esetben *nincs* a gyógyszerteret jogszerűen és ténylegesen működtető személy vagy Bt., (működtetésre jogosult nincs, vagy van, de a működtetésre irányuló kötelezettségének vagy nem tud, vagy nem akar eleget tenni) ebben az esetben a hatóság ill. a hatósági vezető feladata a szakmai irányítás mellett a *gyógyszerteret tényleges és teljes körű működtetésére vonatkozó tevékenység ellátására is kiterjed.* Ez esetben a szakmai irányításon túl valamennyi, a gyógyszerteret működtetése körébe tartozó tevékenységről való gondoskodást – beleértve értelemszerűen a gazdálkodási tevékenységet is - a jogalkotó az ÁNTSZ ill. az állam kötelezettségévé tette.

Hogy a jogalkotó ezzel a lehetőséggel is számolt ill. a hatóság és a hatósági vezető számára ezen szélesebb körű feladatokat is – meghatározott feltételek teljesülése esetére – előírta, egyértelműen utalnak a Gytv. 34.§. (2) bekezdésében felsorolt esetek. Így pl. az a) pont esetén hatósági vezetőt kell kirendelni, ha *a közforgalmú gyógyszerteret kiadott személyi jog megszűnt.* Ebben a feltételezett esetben tehát - ha addig nem bt. általi működtetés történt - nincs működtetésre jogosult személy, a gyógyszerteret így nem is működik, a gyógyszerteret vonatkozó gazdálkodásra sincs jogosult személy, következésképpen hatósági működtetésre van szükség, melyet a hatóság (ÁNTSZ) a kirendelt hatósági vezető útján – értelemszerűen a gazdálkodásra is kiterjedően - biztosítja.

Hasonlóképpen erre utal a Gytv. 35.§. (2) bekezdése is. Eszerint:

„A hatósági vezető a gyógyszertár működésével összefüggő bevételekről és kiadásokról a személyi jog jogosultjának, ennek hiányában az ÁNTSZ-nek havonta elszámol.”

Amennyiben tehát a hatósági vezető csupán szakmai irányító, a gazdálkodási tevékenység 'alanya' a személyi jog jogosultja (ill. Bt. esetén a társaság) – *vele kell pénzügyileg elszámolni*, ha azonban a gyógyszertárral kapcsolatos gazdálkodásra jogosult (akár átmenetileg) nincs, a hatósági vezetőnek a pénzügyi elszámolást az ÁNTSZ irányába kell megtennie.

Hogy a jogalkotó a szabályozás során a gyógyszertár hatóság általi (hatósági vezető útján történő) teljes körű, a gazdálkodásra is kiterjedő működtetésével is számolt, s nem csupán a szakmai felügyelettel, egyértelműen utal a fentebb hivatkozott miniszteri indokolás is.

Fentiek alapján tehát jelen esetben azon időtartam alatt, melyre a működési engedéllyel bíró Levendula Bt. tevékenységét a cégbíróóság felfüggesztette (gazdasági tevékenységet nem folytathat, így a tényleges működtetésre a Bt. nem képes, ill. nem jogosult) a hatóságnak kellene a Gytv.-ből fakadó egyértelmű kötelezettsége alapján a gyógyszertár működtetéséről teljes körűen gondoskodni, beleértve a vonatkozó gazdálkodási tevékenységet is. Ez irányú kötelezettségének az ÁNTSZ eleget nem tesz, a gyógyszertár a felügyeleti intézkedés elrendelése óta - így jelenleg is - zárva tart.

Kétségtelen, hogy jelen helyzetben is fennáll ezen *közforgalmú gyógyszertár működésének folyamatoságának biztosítására irányuló állami (hatósági) kötelezettség (Gytv. 35.§.)*. A hatósági vezető általi működtetés szükségességével és indokoltságával a hatóság is tisztában van, azzal maga is egyetért, annál is inkább, mivel a patikát az elmúlt években is hatósági vezető irányította. Továbbmenve a jelenlegi hatósági vezető kirendelése Völgyiné Jóna Éva személyi jogának visszavonására irányuló eljárás jogerős és végrehajtható befejezéséig szól, azaz a kirendelés hatálya jelenleg is fennáll. Szükséges azonban megjegyezni azt is, hogy ezen hatósági vezető „megbízatása” csak a szakmai irányításra szolt, s a Bt. gazdasági tevékenységének felfüggesztése következtében előállt új helyzetben az ÁNTSZ vélhetőleg nem tudta meghatározni azt a *formát*, melynek révén minden tekintetben jogszerűen tudná – a gazdálkodásra is kiterjedően – a működtetést biztosítani. Erre vonatkozólag a Gytv. iránymutatást nem ad, az *'ÁNTSZ-szel kell elszámolni'* törvényi megfogalmazás sem segít a hatósági vezető tevékenységének, az *'elszámolás'* gazdálkodási-szervezeti keretének a megfejtésében. Nem határozható meg a jogszabályi rendelkezések alapján egyértelműen többek között az sem, hogy a gazdálkodásra is kiterjedő hatósági vezetés idején kivel köt az egészségbiztosító finanszírozási szerződést (Az Ebtv. vhr-je 23.§-a alapján a gyógyszerek támogatással történő forgalmazására a MEP közforgalmú gyógyszertár, mint egészségügyi szolgáltató működtetőjével köt szerződést).

Mindazonáltal különös nyomatékkal hangsúlyozom, hogy sem a hatóság esetleges jogértelmezési nehézségei, sem a jogi szabályozás feltehető hiányosságai nem szolgálhatnak magyarázatul a hatóság tétlenségére, s a gyógyszerellátás, mint alapvető egészségügyi közszolgáltatás súlyos zavarára, hiányosságára.

A Magyar Köztársaság Alkotmánya szerint:

70/D. § (1) A Magyar Köztársaság területén élőknek joguk van a lehető legmagasabb szintű testi és lelki egészséghez.

(2) Ezt a jogot a Magyar Köztársaság a munkavédelem, az egészségügyi intézmények és az orvosi ellátás megszervezésével, a rendszeres testedzés biztosításával, valamint az épített és a természetes környezet védelmével valósítja meg.

Az országos tisztifőgyógyszerész határozatának az azonnali végrehajthatóságra vonatkozó indokolási részében megállapított, a Levendula Gyógyszertár zárva tartásával akkor kialakult helyzet jelenleg ismételt előállt:

„Levendula Gyógyszertár (...) zárva tartásával a gyógyszertár működési körzetébe tartozó több, mint 5.000 fő számára nem, vagy nehezen biztosított a folyamatos betegellátás.”

A városrész lakói a gyógyszertár ismételt bezárása miatt érzett elkeseredettségüknek és annak mihamarabbi megnyitása iránti kívánságuknak - a 2004-ben történetekhez hasonlóan - aláírásukkal adtak újlag nyomatékot. A több mint 700 tiltakozó lakó – jelentős részben idős, nehezen mozgó betegségekkel küzdő ember – aláírása véleményem szerint mindenki számára megkérdőjelezhetetlenné teszi a magam és más itt élők számára egyértelműnek tartott azon tényt, hogy a Levendula Gyógyszertár működtetése nyomós közérdek, annak bezárása mindannyiunk számára megnehezíti, s egyes lakótársaim számára egyenesen lehetetlenné teszi a gyógyszerekhez való hozzájutást – azaz a betegellátás súlyos zavart szenved, az egészséghez való alkotmányos jog sérül.

Fentiek alapján ismételt kérem Miniszter Urat a helyzet mihamarabbi kivizsgálására és a szükségesnek ítélt intézkedések megtételére, valamint a benyújtott írásbeli kérdésem megválaszolására.

Várom megtisztelő válaszát.

Budapest, 2006. augusztus 22.

Bencsik János
országgyűlési képviselő